

ПОЛОЖЕННЯ
про Психологічну службу
Державної служби України з надзвичайних ситуацій

I. Загальні положення

1. Це Положення визначає завдання, функції, повноваження та питання організації діяльності Психологічної служби Державної служби України з надзвичайних ситуацій (далі – Психологічна служба ДСНС).

2. Психологічна служба ДСНС утворюється з метою виконання завдань, пов'язаних зі здійсненням психологічного забезпечення в апараті ДСНС, ГУ ДСНС України в областях та м. Києві, закладах освіти із специфічними умовами навчання, підприємствах, установах та організаціях, що належать до сфери управління ДСНС (далі – органи / підрозділи ДСНС), а також організацією надання психологічної допомоги постраждалим унаслідок надзвичайних ситуацій та особам, які залучалися до виконання аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт у мирний час та в особливий період.

3. Психологічна служба ДСНС у своїй діяльності керується Конституцією та законами України, указами Президента України та постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, актами Кабінету Міністрів України, міжнародними договорами України, іншими актами законодавства, Кодексом цивільного захисту України, наказами МВС і дорученнями Міністра внутрішніх справ України, наказами ДСНС і цим Положенням.

4. Психологічна служба ДСНС складається з Психологічної служби апарату ДСНС і психологічних служб органів / підрозділів ДСНС.

II. Основні завдання Психологічної служби ДСНС

1. Основні завдання Психологічної служби апарату ДСНС:

1) координація діяльності психологічних служб органів / підрозділів ДСНС;
2) координація та організація виконання завдань за призначенням у разі залучення фахівців психологічної служби органів / підрозділів ДСНС до ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій;

3) організація психологічної служби в органах / підрозділах ДСНС;

4) розроблення та впровадження єдиних нормативно-правових і технічних вимог щодо розвитку Психологічної служби ДСНС;

5) здійснення взаємодії з психологічними службами інших органів державної влади, підприємств, установ та організацій з питань удосконалення психологічної справи, у тому числі під час проведення заходів з ліквідації надзвичайних ситуацій;

6) упровадження новітніх психологічних і психотренінгових технологій, зокрема за напрямками службової діяльності, в тому числі із застосуванням

комп'ютерної техніки (автоматизованих психодіагностичних комплексів), для вивчення, оцінки та прогнозування професійної діяльності;

7) організація супервізій з дотриманням вимог законодавства.

2. Основні завдання психологічних служб органів / підрозділів ДСНС:

1) здійснення психологічного супроводу службової (трудової) діяльності персоналу;

2) організація та проведення професійно-психологічного відбору кандидатів для проходження служби (роботи) в органах / підрозділах ДСНС;

3) вивчення та моніторинг соціально-психологічного клімату в колективах, рейтингу посадових осіб і надання допомоги керівникам у згуртуванні колективу;

4) запобігання проявам девіантної та деструктивної поведінки серед персоналу;

5) проведення заходів з питань психічного відновлення серед персоналу;

6) надання екстреної психологічної допомоги постраждалим унаслідок надзвичайних ситуацій.

III. Функції Психологічної служби ДСНС

1. Психологічна служба апарату ДСНС відповідно до покладених на неї завдань:

1) організовує навчання, перепідготовку та підвищення кваліфікації фахівців Психологічної служби;

2) здійснює у взаємодії зі структурними підрозділами апарату ДСНС підготовку нормативно-правових та організаційно-розпорядчих актів з питань удосконалення Психологічної служби;

3) організовує взаємодію в межах компетенції з іноземними державними, громадськими організаціями та іншими органами з питань співпраці та взаємодопомоги, підвищення професійної компетенції;

4) здійснює контроль за підтриманням постійної готовності до дій за призначенням фахівців психологічних служб органів / підрозділів ДСНС;

5) проводить аналіз технічного забезпечення фахівців психологічних служб органів / підрозділів ДСНС, формування пропозицій щодо їх оснащення, участі у проведенні науково-дослідних робіт;

6) здійснює цільові перевірки психологічних служб органів / підрозділів ДСНС;

7) забезпечує надання екстреної психологічної допомоги постраждалому населенню та особам, які залучалися до виконання аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт;

8) здійснює організаційно-методичне керівництво, координацію та контроль психологічного забезпечення особового складу органів / підрозділів ДСНС;

9) аналізує й узагальнює стан психологічного забезпечення службової діяльності в органах / підрозділах ДСНС;

10) здійснює інші функції та повноваження відповідно до законодавства.

2. Психологічні служби органів / підрозділів ДСНС відповідно до покладених на них завдань:

1) організовують і проводять професійно-психологічний відбір кандидатів для проходження служби (роботи) в органах / підрозділах ДСНС, призначення на вищі посади, направлення на медико-психологічну реабілітацію, навчання у заклади освіти ДСНС;

2) здійснюють психологічний супровід службової діяльності особового складу органів / підрозділів ДСНС;

3) організовують і забезпечують вивчення соціально-психологічного клімату в органах / підрозділах ДСНС, авторитету керівництва та підготовку пропозицій щодо його покращення;

4) надають допомогу керівникам органів / підрозділів ДСНС із питань створення ефективної системи психологічної готовності персоналу до виконання завдань за призначенням;

5) надають психологічну допомогу та підтримку персоналу, який перебував в екстремальних умовах і постраждав унаслідок дії стрес-факторів;

6) надають екстрену психологічну допомогу постраждалим унаслідок надзвичайних ситуацій;

7) здійснюють заходи щодо усунення стигматизації та дискримінації, забезпечення рівних прав у сфері психічного здоров'я, сприяння зменшенню ізоляції та обмеження свободи;

8) беруть участь у супервізіях з дотриманням вимог законодавства;

9) надають психосоціальну допомогу;

10) здійснюють психотерапевтичний супровід лише фахівці, які мають спеціальну підготовку або сертифікацію з одного з доказових методів психотерапії;

11) здійснюють заходи психопрофілактичної роботи з особовим складом органів / підрозділів ДСНС;

12) проводять тренінги з метою формування в персоналу відповідних професійно важливих психологічних якостей, психологічної стійкості, навичок саморегуляції свого психоемоційного стану та вміння керувати конфліктними ситуаціями з урахуванням особливостей професійної діяльності.

IV. Права Психологічної служби ДСНС

1. Керівник Психологічної служби апарату ДСНС:

1) організовує роботу та персонально відповідає за виконання покладених на Психологічну службу ДСНС завдань і здійснення нею своїх функцій, розподіляє обов'язки між підпорядкованими йому посадовими особами;

2) визначає завдання та пріоритетні напрями удосконалення й розвитку психологічних служб органів / підрозділів ДСНС;

3) організовує та здійснює методичне керівництво в розробленні нормативно-правових, навчально-методичних та інших документів з питань організації забезпечення психологічних підрозділів ДСНС;

4) проводить за дорученням керівництва ДСНС перевірки діяльності органів / підрозділів ДСНС із питань, які належать до компетенції Психологічної служби ДСНС;

5) забезпечує взаємодію Психологічної служби ДСНС з органами державної влади, підприємствами, установами та організаціями з питань Психологічної служби;

6) здійснює контроль за удосконаленням кваліфікації фахівців Психологічної служби ДСНС;

7) забезпечує в межах компетенції реалізацію державної політики у сфері Психологічної служби;

8) аналізує й узагальнює підсумки діяльності Психологічної служби ДСНС і надає пропозиції керівництву ДСНС щодо її удосконалення;

9) здійснює заходи, спрямовані на соціальний захист персоналу Психологічної служби ДСНС.

2. Керівник Психологічної служби апарату ДСНС має право:

1) одержувати в установленому порядку від органів / підрозділів ДСНС документи, довідки, розрахунки та інші матеріали, необхідні для виконання покладених на Психологічну службу ДСНС завдань і функцій;

2) ініціювати скликання нарад, створення комісій та робочих груп, брати участь у нарадах та інших заходах, що проводяться в органах / підрозділах ДСНС, і за дорученням керівництва ДСНС – у заходах, що проводяться в інших органах державної влади, установах та організаціях, із питань, які належать до повноважень Психологічної служби ДСНС;

3) залучати в установленому порядку спеціалістів структурних підрозділів органів / підрозділів ДСНС, представників органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, інститутів громадянського суспільства (за згодою) до розгляду питань, що належать до компетенції Психологічної служби ДСНС;

4) співпрацювати з громадськими та іншими недержавними організаціями, міжнародними представництвами з питань виконання покладених на Психологічну службу ДСНС завдань;

5) вносити пропозиції керівництву ДСНС, органів / підрозділів ДСНС щодо: призначення, звільнення з посад і переміщення фахівців Психологічної служби ДСНС, своєчасного заміщення вакантних посад, заохочення та накладення дисциплінарних стягнень, підготовки, перепідготовки та підвищення їх кваліфікації;

фінансового та матеріально-технічного забезпечення Психологічної служби апарату ДСНС і психологічних служб органів / підрозділів ДСНС;

удосконалення організаційно-штатної структури Психологічної служби апарату ДСНС і психологічних служб органів / підрозділів ДСНС.

3. Керівник Психологічної служби апарату ДСНС призначається на посаду та звільняється з посади Головою ДСНС за поданням директора Департаменту персоналу апарату ДСНС.

На посаду керівника Психологічної служби апарату ДСНС може бути призначено особу, яка здобула освіту за ступенем вищої освіти «магістр», із психологічною кваліфікацією та стажем роботи у сфері цивільного захисту не менше ніж п'ять років.

4. Керівник Психологічної служби органу / підрозділу ДСНС:

1) організовує роботу та персонально відповідає за виконання покладених на психологічний підрозділ завдань і здійснення своїх функцій;

2) визначає завдання та пріоритетні напрями удосконалення й розвитку Психологічної служби в підрозділі;

3) здійснює контроль за готовністю до дій за призначенням у підрозділі;

4) забезпечує виконання вимог нормативно-правових актів з організації Психологічної служби в підрозділі;

5) аналізує й узагальнює підсумки діяльності підрозділу та надає пропозиції керівництву органу / підрозділу щодо її удосконалення.

5. Керівник Психологічної служби органу / підрозділу ДСНС має право вносити керівництву органу / підрозділу ДСНС пропозиції щодо:

призначення, звільнення з посад і переміщення фахівців Психологічної служби органу / підрозділу ДСНС, своєчасного заміщення вакантних посад, заохочення та накладення дисциплінарних стягнень, підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації;

фінансового та матеріально-технічного забезпечення Психологічної служби органу / підрозділу ДСНС;

удосконалення організаційно-штатної структури Психологічної служби органу / підрозділу ДСНС.

6. Керівник Психологічної служби органу / підрозділу ДСНС призначається на посаду та звільняється з посади керівником органу / підрозділу ДСНС за погодженням керівника Психологічної служби апарату ДСНС.

На посаду керівника Психологічної служби органу / підрозділу ДСНС може бути призначено особу, яка здобула освіту за ступенем вищої освіти «магістр», із психологічною кваліфікацією та стажем роботи у сфері цивільного захисту не менше ніж три роки.

V. Структура та керівництво Психологічної служби ДСНС

1. Загальне керівництво Психологічною службою ДСНС покладається на директора Департаменту персоналу апарату ДСНС.

2. Безпосереднє керівництво Психологічною службою ДСНС покладається на начальника управління психологічного забезпечення та соціального захисту Департаменту персоналу апарату ДСНС, який одночасно є керівником Психологічної служби апарату ДСНС і Психологічної служби ДСНС.

Безпосереднє керівництво Психологічною службою органу / підрозділу ДСНС покладається на керівника Психологічної служби органу / підрозділу ДСНС.

У разі відсутності керівника Психологічної служби апарату ДСНС (Психологічної служби ДСНС) (відрадження, відпустки, хвороба тощо) або неможливості здійснення ним своїх повноважень його обов'язки виконує заступник начальника управління – начальник відділу психологічного забезпечення управління психологічного забезпечення та соціального захисту Департаменту персоналу апарату ДСНС.